

ALKOHOLITURG

2011. aasta 9 kuud

HINNAURING

AGRISEIRE

TNS EMOR

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:
Aivar Voog, Katrin Männaste, Kennet Sarv , Maire Nõmmik

Tellijapoolne kontaktisik: Aleksander Vukkert

AS Emor

Tammsaare Ärikeskus
A. H. Tammsaare tee 47
11316 Tallinn

t: +372 626 8500

f: +372 626 8501

emor@emor.ee

www.emor.ee

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel.

©TNS Emor

SISUKORD

Sissejuhatus	3
Tootmine, väliskaubandus, alkoholi hinnad ja aktsiis	
Alkoholsete jookide tootmine	4
Alkoholsete jookide väliskaubandus	4
Tarbijahinnaindeks ja alkoholiaktsiis.....	5
Tabel 1: Alkoholsete jookide tootmine Eestis 2008.-2011. aasta üheksal kuul	6
Tabel 2: Alkoholsete jookide rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	7
Tabel 3: Alkoholsete jookide rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul	7
Tabel 4: Alkoholsete jookide koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul	8
Tabel 5: Alkoholsete jookide koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul	8
Tabel 6: Alkoholi aktsiisimäärad Eestis	9
Joonis 1: Alkoholiaktsiisi laekumine Eestis	9
Kange alkohol	
Kanged alkohoolsed joogid.....	10
Tabel 7: Kangete alkoholsete jookide rahaline põhieksport- ja import ning ekspordi ja impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	11
Tabel 8: Kangete alkoholsete jookide toodang, koguseline põhieksport ja import 2008.-2011. aasta üheksal kuul	11
Tabel 9: Kangete alkoholsete jookide koguseline põhieksport ning struktuur 2008.-2011. aasta üheksal kuul....	11
Tabel 10: Kangete alkoholsete jookide koguseline põhiimport ning struktuur 2008.-2011. aasta üheksal kuul ...	12
Tabel 11: Kangete alkoholsete jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	13
Tabel 12: Kangete alkoholsete jookide koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul.....	13
Joonis 2: Viina ja likööri põhieksporti struktuur riigiti 2011. aasta üheksal kuul	13
Joonis 3: Kangete alkoholsete jookide põhiimporti struktuur riigiti 2011. aasta üheksal kuul	14
Tabel 13: Kangete alkoholsete jookide keskmised jaehinnad kauplustes	14
Tabel 14: Viina jaehinnad Euroopa pealinnade supermarketites.....	15
Tabel 15: Kange alkoholi aktsiis Eestis	15
Etüülalkohol	
Etüülalkohol	16
Tabel 16: Etüülalkoholi rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul	17
Tabel 17: Etüülalkoholi rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	17
Tabel 18: Etüülalkoholi koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	17
Tabel 19: Etüülalkoholi koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	17
Tabel 20: Etüülalkoholi koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul.....	18
Tabel 21: Etüülalkoholi koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	18

Õlu

Õlu	19
Tabel 22: Õlle rahaline põhieksport- ja import ning ekspordi ja impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul....	20
Tabel 23: Õlle toodang, koguseline põhieksport ja import 2008.-2011. aasta üheksal kuul	20
Tabel 24: Õlle koguseline põhieksport riigiti 2008.-2011. aasta üheksal kuul	20
Tabel 25: Õlle koguseline põhiimport riigiti 2008.-2011. aasta üheksal kuul	20
Tabel 26: Õlle keskmised jaehinnad kauplustes.....	21
Tabel 27: Õlle jaehinnad Euroopa pealinnade supermarketites	21
Tabel 28: Õlle aktsiis Eestis.....	21

Kääritatud joogid ja muu alkohol

Kääritatud joogid ja muu alkohol.....	22
Tabel 29: Muude alkohoolsete jookide toodang 2008.-2011. aasta üheksal kuul	23
Tabel 30: Muude alkohoolsete jookide rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	23
Tabel 31: Muude alkohoolsete jookide rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	23
Tabel 32: Muude alkohoolsete jookide koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	24
Tabel 33: Muude alkohoolsete jookide koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul.....	24
Tabel 34: Kääritatud jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	25
Tabel 35: Muude alkohoolsete jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	25
Tabel 36: Kääritatud jookide koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	25
Tabel 37: Muude alkohoolsete jookide koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	26
Tabel 38: Siidri ja marjaveinide keskmised jaehinnad kauplustes	26
Tabel 39: Siidri ja marjaveini aktsiis Eestis	26

Veinid

Veinid.....	27
Tabel 40: Viinamarjaveini ja vermuti rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul..	28
Tabel 41: Viinamarjaveini ja vermuti rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul	28
Tabel 42: Viinamarjaveini ja vermuti koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul	28
Tabel 43: Viinamarjaveini ja vermuti koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul	28
Tabel 44: Viinamarjaveini koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	29
Tabel 45: Vermuti koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul	29

Sissejuhatus

Käesolevas aruandes antakse ülevaade Eesti alkoholisektorist ja selle arengutest 2011. aasta 9 kuul.

Aruandes käsitletakse alkoholi tootmise ning väliskaubandusega seonduvaid arenguid alkoholitüüpide lõikes, samuti muutusi alkoholsete jookide hinnatasemetes. Puudutatakse ka alkoholiaktsiisi määrasid ning laekumist.

Töös on kasutatud Statistikaameti, Rahandusministeeriumi, Maksu- ja Tolliameti ning EKI andmeid. Novembrikuu jaehinnad Eestis ning detsembrikuu hinnad Euroopa pealinnades pärinevad TNS Emori hinnavaatlustest.

Tootmine, väliskaubandus, alkoholihinnad ja aktsiis

Alkoholsete jookide tootmine

Alkoholsete jookide tootmismahud on 2011. a 9 kuul võrrelduna aastataguse sama ajaperioodiga enamikus vaadeldud kategooriates kasvanud. Jätkuvas langustrendis on vaid lahjade alkoholijookide (s.o muud lahjad joogid v.a õlu ning puuvilja- ja marjavein) tootmine.

Õlletoodang on kasvanud aastatagusega võrreldes veidi aeglasemas tempos, ulatudes ligi 109 mln liitrini. Läänud aasta I poolaastaga võrreldes saab täheldada 2,1% tõusu.

Puuvilja- ja marjaveinide tootmismahud kasvasid läinud aasta 9 kuul aasta varasemaga võrreldes üsna märgatavalt, 2011. a samal perioodil on kasvumäär olnud tagasihoidlikum, tootmismahud küündib 5,5 mln liitri lähedale.

Muu lahja alkoholi tootmine on viimasel kolmel aastal olnud pidevas languses, ka käesoleva aasta 9 kuul saab täheldada 5,4% toodangu vähenemist, mis mahuliselt tähendab pisut alla 12 mln liitri.

Ka kange alkoholi (viin ja segatud piiritusjoogid) tootmismahud, mis olid viimastel aastatel langustrendis, on Statistikaameti andmetel pööranud kasvule (suurenedes enam kui viiendiku võrra), toodangumaht on ligilähedane 2009. a 9 kuu mahule (enam kui 12 mln liitrit).

Etüülalkoholi tootmismahude avaldab Statistikaamet vaid aasta lõikes (tabel 1).

Alkoholsete jookide väliskaubandus

Alkoholsete jookide eksport ning import on sarnaselt 2010. aastale jätkanud kasvu, näidates seejuures üsna kõrgeid kasvumäärasid. Kuna impordikäive on kasvanud enam, on alkoholsete jookide negatiivne väliskaubanduse saldo suurenenud, kasv möödunud aasta esimese 9 kuuga võrreldes 40,4 milj. eurolt 53,3 milj. eurole ehk 32% võrra.

Alkoholsete jookide müügi käive välisturule on 2009. a märgatava kukkumise järel olnud kahel viimasel vaatlusperioodil selgelt tõusuteel. 2011. aasta 9 kuu käive on Statistikaameti andmetel 107,7 mln eurot, mis on aastatagusest ca 30% enam. Suurima osa ekspordikäibest moodustasid kanged alkohoolsed joogid, mis andsid üle 60% rahalisest ekspordikäibest. Ekspordikäibe suuruselt teisel kohal on õlle tooterühm ligi 19,3 mln euro suuruse käibega, mis on alkoholsete jookide ekspordi kogukäibest ligi 18%. Veidi vähem kui 10% ekspordikäibest andis viinamarjaveinide re-eksport käibega veidi alla 10 mln euro (tabel 2).

Kui välja arvata viinamarjavein ja vermut, on vaadeldud alkoholisortide koguseline eksport olnud aasta varasemast suurem. Koguseliselt enim veeti Eestist välja õlut. Võrreldes aasta varasemaga on kolmandiku võrra kasvanud nii kange alkoholi kui ka kääritatud jookide ekspordikogused.

Taastumist jätkab ka vahepeal tootmise peatumise tõttu lõppenud piirituse eksport (tabel 4).

Alkoholsete jookide sisseveo kasv on aastatagusega võrreldes olnud veelgi suurem. Käive on samas suurusjärgus 2008. aasta esimese 9 kuu tulemusega. Ligi poole alkoholi rahalisest impordikäibest annavad kanged alkohoolsed joogid, 23% osakaaluga järgnevad viinamarjaveinid (tabel 3).

Koguseliselt imporditakse Eestisse enim õlut (mahud samas suurusjärgus 2011. aasta 9 kuuga), oluliselt on aastatagusega võrreldes kasvanud nii kääritatud jookide kui ka muu lahja alkoholi sissevedu.

Mõningases langustrendis püsib etüülalkoholi import (tabel 5).

Tarbijahinnaindeks ja alkoholiaktsiis

Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks tõusis 2011. a III kvartalis aastatagusega võrreldes 3,9%, käesoleva aasta II kvartaliga võrreldes oli kasv 1,9%. Võrdlus toiduainete ja mittealkohoolsete jookide hinnaindeksiga näitab, et aastatagusega võrreldes on hinnaindeksi tõus selgelt suurem olnud toiduainete ja mittealkohoolsete jookide puhul, kuid vahetult eelneva kvartali võrdluses on toiduainete tarbijahinnaindeks isegi pisut langenud (-0,5%).

Üldine tarbijahinnaindeks kasvas III kvartalis aastatagusega võrreldes 5,3%, kasv vahetult eelneva kvartaliga võrreldes jäi 1% tasemele.

Rahandusministeeriumi andmetel laekus 2011. aasta 9 kuul alkoholiaktsiisist tulu 134,3 miljonit eurot. Võrreldes 2010. aasta sama perioodiga on seda 10,39 miljoni euro ehk 8,4% võrra enam. Kuude lõikes laekus aktsiisi 2010. aastal enam vaid jaanuaris ning õige veidi ka augustis, teistel kuudel on 2011. aasta näidanud paremaid tulemusi.

Eelarves planeeritud alkoholiaktsiisi 9 kuuga laekunud 79,0% ning seda on aastatagusega võrreldes protsentuaalselt vaadelduna pisut vähem (2010. a oli 9 kuuga laekunud koguni 83,2% eelarves planeeritud alkoholiaktsiisist) (joonis 1).

Alkoholiaktsiisi määr on püsinud viimased kaks aastat samal tasemel (tabel 6).

	aasta				9 kuud				kahe viimase perioodi muutus (p/a)	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln l	± %
Rektifitseeritud etanool*	15,50	1,30	0,10	...						
Viin ja teised piiritusejoogid (kange alkohol)	20,28	18,66	15,07	...	13,67	12,48	10,03	12,32	2,29	22,8
Õlu	128,18	122,30	129,29	...	100,89	101,74	106,49	108,69	2,2	2,1
Puuvilja- ja marjavein	3,88	4,02	6,47	...	3,10	3,21	5,15	5,43	0,28	5,4
Lahjad alkoholijoogid	24,79	16,72	17,76	...	19,49	13,31	12,63	11,95	-0,68	-5,4

Allikas: SA

* SA avaldab ainult aastaandmeid

lahja alkoholne jook - jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti
kange alkoholne jook - alkoholne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi

Alkoholsete jookide rahaline põieksport ning ekspordihinnad
2008.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 2

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
KOKKU	107,38	69,78	82,78	107,73					24,9	30,1
õlu	8,33	11,13	17,26	19,26	0,48	0,50	0,45	0,48	2,0	11,6
viinamarjavein	9,50	10,07	10,13	9,97	3,69	3,36	3,03	3,11	-0,2	-1,5
vermut	0,07	0,14	0,16	0,15	1,74	1,18	1,08	1,31	0,0	-4,2
kääritatud joogid	3,79	2,51	3,57	4,97	0,60	0,70	0,55	0,57	1,4	39,2
etüülalkohol kangusega üle 80%	0,79	...	0,03	0,37	0,89	...	1,91	0,91	0,3	ca 10 korda
kanged alkohoolsed joogid (kuni 80%)	81,40	42,04	48,06	67,97	18,85	13,22	15,24	16,12	19,9	41,4
muud alkohoolsed joogid*	3,49	3,88	3,57	5,02	0,72	0,90	0,91	1,01	1,4	40,6

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890; ümberarvutused on teostatud 5% alkoholile

Alkoholsete jookide rahaline põhiimport ning impordihinnad
2008.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 3

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
KOKKU	166,21	101,35	123,13	161,04					37,9	30,8
õlu	8,42	9,15	12,49	16,63	0,66	0,67	0,39	0,53	4,1	33,2
viinamarjavein	33,22	29,34	32,81	36,36	2,65	2,39	2,29	2,35	3,6	10,8
vermut	0,97	0,70	0,87	0,97	2,29	1,78	1,84	1,87	0,1	11,9
kääritatud joogid	5,96	5,71	7,41	11,49	0,88	0,85	0,73	0,72	4,1	54,9
etüülalkohol kangusega üle 80%	2,17	1,95	1,40	1,45	0,89	0,72	0,68	0,84	0,05	3,3
kanged alkohoolsed joogid (kuni 80%)	105,74	46,02	60,02	82,01	12,71	7,66	10,87	10,82	22,0	36,6
muud alkohoolsed joogid*	9,71	8,49	8,13	12,13	0,70	0,62	0,68	0,66	4,0	49,2

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890; ümberarvutused on teostatud 5% alkoholile

Alkoholsete jookide koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 4

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
õlu	17329	22072	37983	39850	1867,4	4,9
viinamarjavein	2576	2999	3347	3203	-143,7	-4,3
vermut	41	117	147	117	-29,7	-20,2
kääritatud joogid	6313	3578	6504	8687	2182,6	33,6
etüülalkohol kangusega üle 80%	887	...	15	402	387,3	ca 25 korda
kanged alkohoolsed joogid (kuni 80%)	4324	3180	3154	4218	1063,8	33,7
muud alkohoolsed joogid*	4827	4313	3940	4981	1041,1	26,4

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890; ümberarvutused on teostatud 5% alkoholile

Alkoholsete jookide koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 5

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
õlu	12702	13629	31780	31438	-342,2	-1,1
viinamarjavein	12537	12263	14345	15457	1111,8	7,8
vermut	425	391	475	521	46,0	9,7
kääritatud joogid	6762	6736	10206	16064	5858,4	57,4
etüülalkohol kangusega üle 80%	2432	2725	2050	1728	-322,3	-15,7
kanged alkohoolsed joogid (kuni 80%)	8318	6007	5523	7579	2055,8	37,2
muud alkohoolsed joogid*	13833	13611	11925	18411	6485,7	54,4

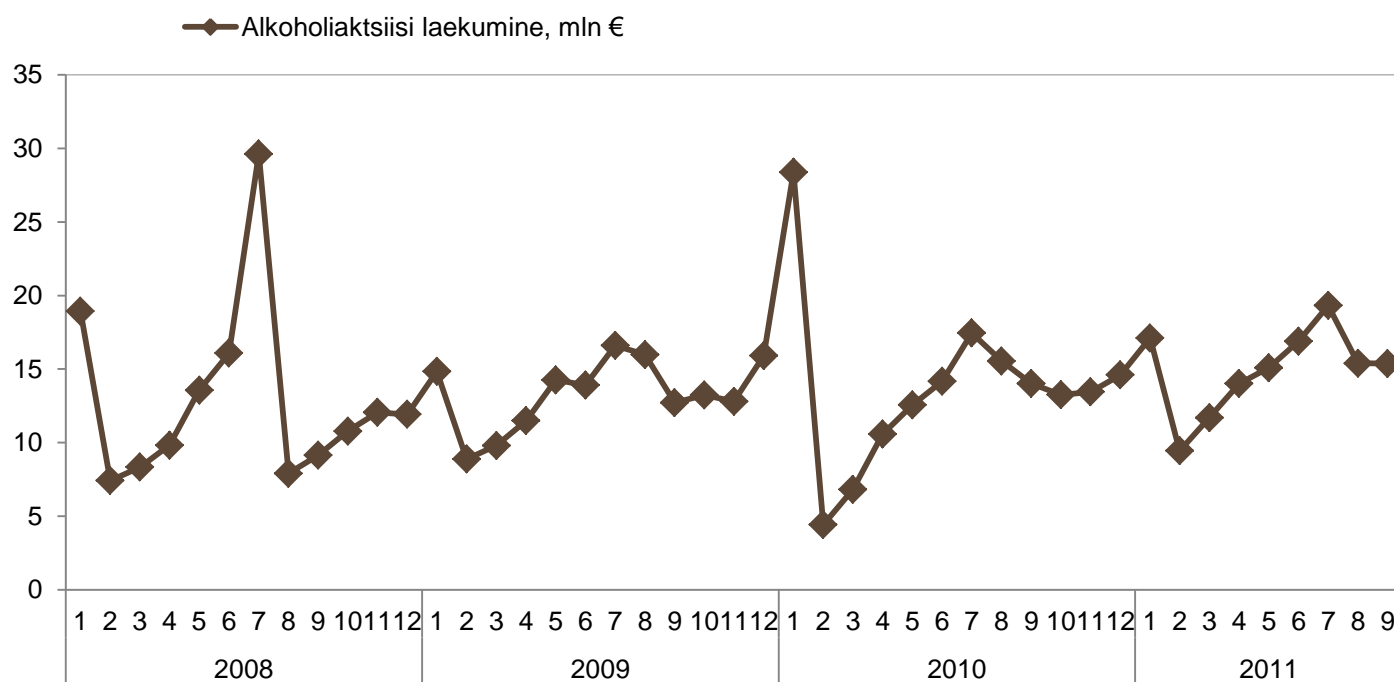
Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890; ümberarvutused on teostatud 5% alkoholile

Alkohol	Ühik	Määrad eurodes 2010	Määrad eurodes 2011	EL alammäärad (eurodes)
Vein ja kääritatud jook ≤ 6%	100 liitrit	31,7	31,7	0
Vein ja kääritatud jook > 6%	100 liitrit	73,11	73,11	0
Õlu	etanooli 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris	5,43*	5,43*	1,87
Vahetode	100 liitrit	156,2	156,2	45
Muu alkohol	100 liitri absoluutalkoholi kohta	1418	1418	550

Allikas: Rahandusministeerium

* Õlle aktsiisimäär on 50% standardmäärast tootmismahu korral kuni 300 000 liitrit aastas

Allikas: Rahandusministeerium

Kange alkohol

Kanged alkohoolsed joogid

Tootmine

Kange alkoholi toodang on Statistikaameti andmeil tõusnud 4682 tuh liitrini (ümbearvutatuna 38% alkoholiks). See on enam kui viiendiku võrra rohkem kui 2010. aastal, siiski jääb see buumiaja tipule pisut alla (tabel 8).

Väliskaubandus

Ka kange alkoholi koguseline sisse- ja väljavedu on olnud suurem kui aasta ning kaks varem, koguseline eksport ja import vastavalt +34% ja +37%. (tabel 8).

Impordi puhul jääb kasvumäär rahalises väljenduses sarnasele tasemele koguselise kasvuga, ekspordi puhul on väikesest hinnataseme kasvust tulenevalt rahaline kasvumäär suuremgi (tabel 7).

2010. aasta 9 kuuga võrreldes on kasvumäärad kõrgemad viski ja rummi puhul, olulisemat langust näitab džinni eksport. Suurima osakaaluga kange alkoholi koguselises ekspordis on viski (56%) ja viin (23%), seejuures on viski osatähtsus kasvamas, viinal kahanemas. Alkohoolsete jookide impordikogused on tõusnud kõigis tooterühmades, kusjuures tooterühmade osakaaludes olulisi muutusi ei ole. Viin omab kangete alkohoolsete jookide impordis jätkuvalt suurimat osakaalu (48%) (tabel 9, 10).

Kange alkoholi koguseline põhieksport on aastataguse uuringuperioodiga võrreldes tõusnud enam kui miljoni liitri võrra (100% alkoholina). Enim on tooteid välja viidud Venemaa suunal, Venemaa osatähtsus kange alkoholi ekspordis on teiste riikide arvelt kasvanud, hõlmates 62%. Koguliselt on veidi kasvanud ka väljavedu Lähti (tabel 11).

Kangete alkohoolsete jookide import on suurenenud enam kui 2 miljoni liitri võrra. Impordimahud on tõusnud enim Suurbritanniast ja USA-st toodava kauba arvelt, sealt sisse veetud kange alkohol moodustab kogu kategooria impordist jätkuvalt ca 70% (tabel 12).

Viina ekspordimaht oli 2011. a 9 kuul 965 tuhat liitrit, millest umbes pool eksporditi Lähti, viiendik Soome. Likööri puhul on suurimaks sisseostjaks meilt olnud jätkuvalt Venemaa, järgneb Soome. Nende kahe naabri vahel jaguneb ca 75% Eestist välja veetavast liköörast (joonis 2).

Viina sissevedu Eestisse toimus kolmveerandi ulatuses USA-st, viski peamiseks impordipartneriks on Suurbritannia (üheksa liitrit kümnest tuuakse Eestisse sealt), konjakit-brändit on valdavalt imporditud Prantsusmaalt (joonis 3).

Hinnad

Kui võrrelda hindu 2011. a novembri- ja maikuus, on viina hinnad jaekaubanduses läbi teinud mõneprotsendilise tõusu. Veidi suurem (ca 6%) on hinnatõus olnud kange likööri (40–45%) puhul (tabel 13). Džinni hind on novembris olnud pool aastat varasemast 1,3% võrra soodsam. Aastatagusega võrreldes on enim kasvanud keskmise hinnaklassi viina ning kange likööri hinnatase (vastavalt +4,8% ning +6,4%) (tabel 13).

TNS Emori vaatlus viina jaehindadest Euroopa pealinnades näitab, et 0,7 l Absolut viin on Tallinnaga võrreldes veidi kallim Riias ja Kopenhaagenis ning oluliselt kallim Põhjamaades (Helsingi, Stockholm) ning Londonis.

Kohaliku pooleliitri viina keskmise hinna poolest on Tallinn olnud novembris 2011 koos Varssavi ning Berliiniga üheks soodsamaks ostukohaks. Kõrgeima hinnatasemega eristuvad taas Põhjamaad (tabel 14).

Kangete alkoholsete jookide rahaline põhieksport- ja import ning ekspordi ja impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul
käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 7

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
eksport	81,40	42,04	48,06	67,97	18,85	13,22	15,24	16,12	19,9	41,4
import	105,74	46,02	60,02	82,01	12,71	7,66	10,87	10,82	22,0	36,6

Allikas: SA

Kangete alkoholsete jookide toodang, koguseline põhieksport ja import 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina

Tabel 8

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
toodang*	5195	4742	3811	4682	870,2	22,8
eksport	4324	3180	3154	4218	1063,8	33,7
import	8318	6007	5523	7579	2055,8	37,2

Allikas: SA, TNS Emori ümberarvutused

* hinnanguline absoluutalkoholis, ümberarvutustel keskmiseks kanguseks võetud 38%;

Statistikaamet esitas andmed 10 000 l täpsusega

Kangete alkoholsete jookide koguseline põhieksport ning struktuur 2008.-2011. aasta üheksal kuul

Tabel 9

kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

	Kogus, tuh liitrit				Jookide osakaal				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
KOKKU	4324	3180	3154	4218	100	100	100	100	1064,1	33,7
s.h. konjak-brändi	413	123	138	132	10	4	4	3	-6,4	-4,6
viski	1641	1370	1475	2377	38	43	47	56	901,3	61,1
rumm	41	48	129	257	1	2	4	6	127,6	98,9
džinn	146	72	123	97	3	2	4	2	-26,4	-21,4
viin	1403	1178	883	965	32	37	28	23	82,0	9,3
liköör	680	389	405	391	16	12	13	9	-14,1	-3,5

Allikas: SA

Kangete alkoholsete jookide koguseline põhiimport ning struktuur
2008.-2011. aasta üheksal kuul
 kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

Tabel 10

	Kogus, tuh liitrit				Jookide osakaal koguimpordis,				kahe viimase	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	perioodi muutus	
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	tuh liitrit	± %
KOKKU	8318	6007	5523	7579	100	100	100	100	2056,3	37,2
s.h. konjak-brändi	777	350	434	491	9	6	8	6	57,2	13,2
viski	2104	1406	1844	2538	25	23	33	33	694,3	37,7
rumm	215	248	279	370	3	4	5	5	91,1	32,7
džinn	265	126	134	168	3	2	2	2	34,4	25,8
viin	4460	3604	2502	3621	54	60	45	48	1118,8	44,7
liköör	497	272	331	391	6	5	6	5	60,5	18,3

Allikas: SA

Kangete alkoholsete jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul Tabel 11
kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

	tuh liitrit (100%-lise alkoholina)		Muutus 2011 / 2010	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus ± %
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	liitrit	9 kuud	9 kuud	
KOKKU	3154	4218	1064	100	100	
Venemaa	1668	2616	948	53	62	9
Läti	547	652	105	17	15	-2
Soome	338	329	-9	11	8	-3
Leedu	222	179	-44	7	4	-3
Ukraina	156	218	62	5	5	0
Teised	223	224	1	7	5	-2

Allikas: SA

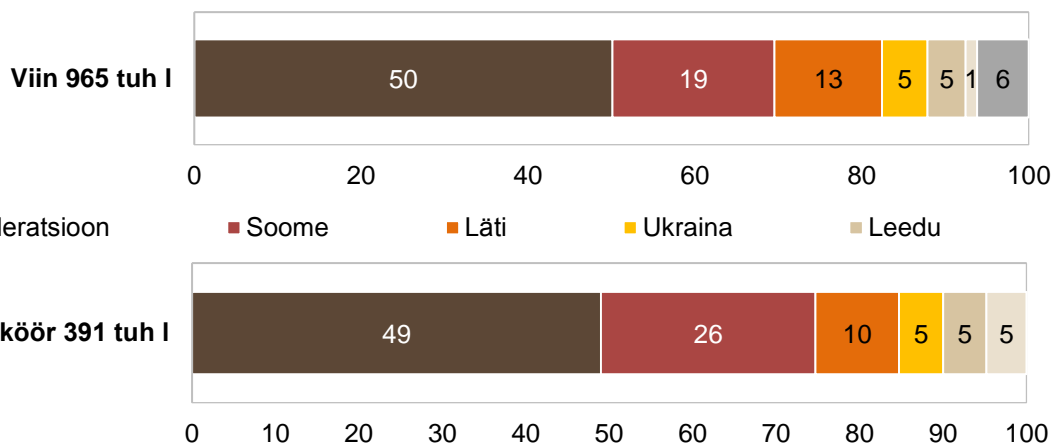
Kangete alkoholsete jookide koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul Tabel 12
kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

	tuh liitrit (100%-lise alkoholina)		Muutus 2011 / 2010	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus ± %
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	liitrit	9 kuud	9 kuud	
KOKKU	5523	7579	2056	100	100	
USA	1842	2827	985	33	37	4
Suurbritannia	1846	2563	717	33	34	0
Prantsusmaa	359	436	77	7	6	-1
Ukraina	189	204	15	3	3	-1
Soome	176	217	41	3	3	0
Iirimaa	167	228	61	3	3	0
Holland	120	134	14	2	2	0
Valgevene	125	171	46	2	2	0
Teised	699	799	100	13	11	-2

Allikas: SA

Viina ja likööri põhieksporti struktuur riigiti 2011. aasta üheksal kuul Joonis 2
% ekspordikogusest, 100%-lise alkoholina

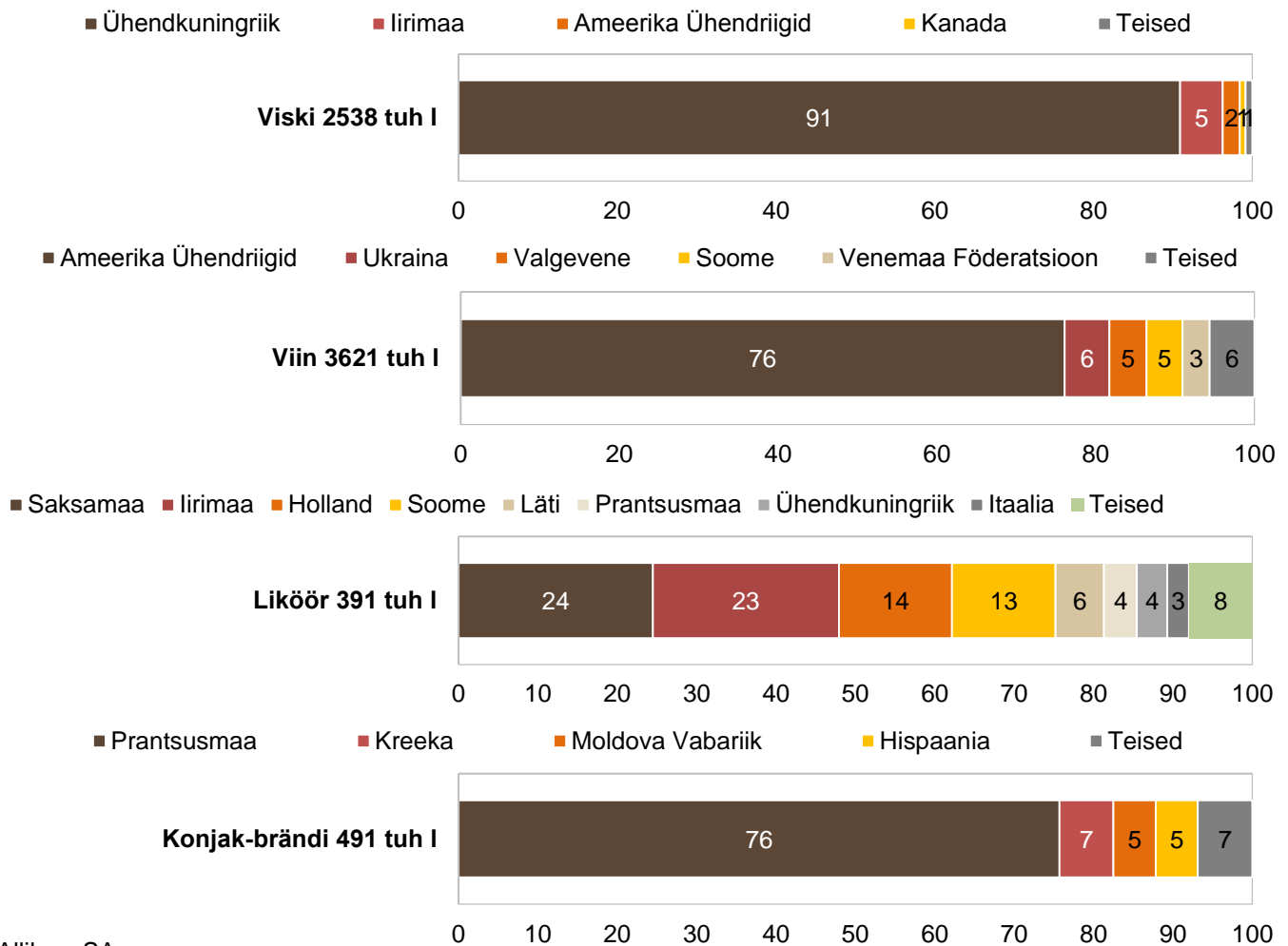
■ Läti ■ Soome ■ Leedu ■ Ameerika Ühendriigid ■ Venemaa Föderatsioon ■ Ukraina ■ Teised

Allikas: SA

Kangete alkoholsete jookide põhiimpordi struktuur riigiti 2011. aasta üheksal kuul
% impordikogusest, 100%-lise alkoholina

Joonis 3

Allikas: SA

Kangete alkoholsete jookide** keskmised jaehinnad kauplustes
€/liiter, koos käibemaksuga (ilma pandipakendita)

Tabel 13

	november 2010	mai 2011	november 2011	Muutus ± %	
				november	november
Viin 40%, madalam hinnaklass	9,24	9,04	9,38	3,8%	1,5%
Viin 40%, keskmine hinnaklass	12,74	13,06	13,35	2,2%	4,8%
Viin 40%, kõrgem hinnaklass	19,35	19,58	19,94	1,8%	3,0%
Marjaliköör 21%	8,62	8,64	8,50	-1,6%	-1,4%
Kange liköör 40-45%	15,74	15,80	16,74	5,9%	6,4%
Kreemliköör 16-17%, madalam hinnaklass*	12,10	12,16	11,37		
Keemliköör, 16-17%, kõrgem hinnaklass*			24,53		
Dzhinn 38-40%	13,14	13,48	13,31	-1,3%	1,3%

Allikas: EKI (nov. 2010, mai 2011), TNS Emor (nov. 2011)

* EKI ei vaadelnud eraldi madalama ning kõrgema hinnaklassiga kreemlikööre

**Hinnavaatluses on kaardistatud järgmised tooted:

Viin 40%, madalam hinnaklass	Liviko Lauta Viin, Altia Eesti Standard Vodka, Liviko Rahva Viin, Liviko Valge Viin
Viin 40%, keskmine hinnaklass	Liviko Viru Valge, Altia Saaremaa Vodka
Viin 40%, kõrgem hinnaklass	Liviko Viru Valge Special Anniversary, Absolut Vodka, Nemiroff, Russki Razmer
Marjaliköör 21%	Liviko Liköör Metsmaasika, Liviko Liköör Kirsi
Kange liköör 40-45%	Liviko Vana Tallinn (40%, 45%) alk., Altia Pirita Ürdiliköör, Jägermeister
Kreemliköör 16-17%, mad. hinnaklass	Liviko Vana Tallinna kreemliköör, Remedia Kiiu Torn kooreliköör
Keemliköör, 16-17%, kõrg. hinnaklass	Bailey's
Dzhinn 38-40%	Remedia Saare Gin, Liviko Liviko Gin

Detsember 2011	Absolut vodka 40%	Kohalik viin 40%
Kogus	0,7 l	0,5 l
Tallinn	16,55	4,95
Riia	17,19	5,09
Vilnius	13,90	5,07
Helsinki	21,40	14,20
Stockholm	26,31	16,27
Varssavi	9,92	4,92
Praha	10,88	5,65
Amsterdam	13,99	8,49
Berliin	13,49	4,99
Kopenhaagen	18,69	12,20
London	21,40	11,90

Allikas: TNS Emor

Ümberarvutused erinevatelt pakendi suurustelt

Alkohol	ainult aktsiis	aktsiis koos aktsiisilt makstava käibemaksuga
Viin 40%, 0,5 l pudel	2,84	3,41
Liköör 21%, 0,5 l pudel	1,49	1,79

Allikas: Maksu- ja Tolliamet, TNS Emori arvutused

Etüülalkohol

Etüülalkohol

Väliskaubandus

Üle 80% kangusega etüülalkoholi väljaveo käive on 2011. aasta 9 kuul jätkanud aasta esimesel poolel näidatud tõusu. Võrdluses 2010. aasta üheksa kuuga, mil pärast peatumist alustati taas ekspordiga, on kasv olnud enam kui 10-kordne. Koguseliselt on kasv olnud veelgi märgatavam (enam kui 25-kordne) (tabel 16, 18).

Kui kuue kuu seisuga oli etüülalkoholi kokku välja veetud 275 000 liitrit, siis üheksa kuu seisuga on see tõusnud umbes 402 000 liitrini. Sellest 80% läks Lätti ja 20% Soome (tabel 20).

Tooterühma impordikäive on seejuures tõusnud 3,3% ning koguseline põhiimport on vähenenud 2010. aasta 2 miljonilt liitrit 1,7 miljoni liitri peale, mis on 15,7% vähem kui 2010. aasta üheksa kuuga (tabel 17, 19).

Toodet imporditakse jätkuvalt enim sisse Soomest ja Slovakkias, kokku tuleb neilt 92% etanooli kogusest (tabel 21).

Etüülalkoholi rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul
käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 16

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
etüülalkohol kangusega üle 80%	0,79	...	0,03	0,37	0,89	...	1,91	0,91	0,3	ca 10 korda

Allikas: SA

Etüülalkoholi rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul
käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 17

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
etüülalkohol kangusega üle 80%	2,17	1,95	1,40	1,45	0,89	0,72	0,68	0,84	0,05	3,3

Allikas: SA

Etüülalkoholi koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 18

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
etüülalkohol kangusega üle 80%	887	...	15	402	387,3	ca 25 korda

Allikas: SA

Etüülalkoholi koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 19

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
etüülalkohol kangusega üle 80%	2432	2725	2050	1728	-322,3	-15,7

Allikas: SA

Etüülalkoholi koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 20

	tuh liitrit		Osakaal, %	
	2011		2011	
	9 kuud		9 kuud	
KOKKU	402		100	
Läti	321		80	
Soome	82		20	

Allikas: SA

Etüülalkoholi koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 21

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	2050	1728	-322	100	100	
Soome	888	1194	306	43	69	26
Leedu	454	96	-358	22	6	-17
Slovakkia	522	404	-118	25	23	-2
Läti	186	27	-159	9	2	-8
Teised	0	6	6	0	0	0

Allikas: SA

Ölu

Õlu

Tootmine

2011. aasta üheksal kuul on õlletoodang kasvanud 2,1% võrra, ulatudes ligi 109 miljoni liitrini, mis on viimase nelja aasta parim tulemus (tabel 23).

Väliskaubandus

Õlle väliskaubanduse käive on jätkanud kasvu ka üheksal kuul, õige pisut jääb aastatagusele alla imporditud kogus.

Kui 2010. aasta üheksal kuul võis täheldada võrreldes eelnenud aastaga ekspordikoguste hüppelist kasvu, siis käesoleva aasta üheksal kuul jäi kasv aastatagusega võrreldes tagasihoidlikumaks, jäädes sarnaselt I poolaastale 5% piirimaile. Ekspordikäive on kasvanud 11,6%, seda mõjutas ka hinnataseme tõus (tabel 22, 23).

Veelgi hüppelisem oli aasta tagasi õlle impordikoguste kasv. 2011. aasta üheksa kuu impordimahud on püsinud aastataguse sama perioodiga võrreldes oluliselt stabiilsemad, jäädes aastatagusele ca 1% alla (poolaasta +6,4%).

Küll aga on pärast aastatagust langust taas oluliselt kasvanud imporditud õlle hinnatase ning tõusnud hinnataseme tõttu on õlle impordikäive 2011. aasta üheksal kuul stabiilsete mahtude juures koguni kolmandiku võrra kasvanud (tabel 22, 23).

Eestist eksporditi sarnaselt möödunud aasta üheksale kuule õlut koguseliselt enim Soome (nii koguseliselt kui ka ekspordi osakaalult on näitajad veidi tagasihoidlikumad kui aasta tagasi (vastavalt ca 17 700 l ja 44%). Üsna stabiilsete osakaaludega püsivad teise ning kolmanda sihtriigina Läti ja Leedu (vastavalt 23% ja 14%) (tabel 24).

Õlut imporditakse 2011. aasta üheksa kuu andmete põhjal jätkuvalt enim Lätist (Lätist sisse veetud õllekogused moodustavad enam kui kolmandiku koguimpordist), järgneb Soome, kust toodi üheksa kuuga ca viiendik õllekogustest, mis on veidi vähem kui aasta eest. Üsna oluliselt on aasta varasema perioodiga võrreldes vähenenud import Leedust, väikest kasvu võib täheldada õlle sisseveol Venemaalt ja Saksamaalt (tabel 25).

Hinnad

Nii poolaasta- kui ka aastatagusega võrreldes on õlle keskmine hinnatase Eestis veidi langenud.

TNS Emori rahvusvahelise hinnavaatluse kohaselt saab 0,5 l kohaliku heleda õlle kõige soodsamalt kätte Vilniusest, Varssavist ja Berliinist, kus õlle hind jääb vahemikku 45–55 euro senti. Tallinnaga võrreldav hinnatase on Prahas.

Kalleima hinnaga on õlu Kopenhaagenis ja Helsingis, ületades Tallinna hinnataset ligi 2,5 korda; Eesti pealinnast oluliselt kõrgem on hinnatase ka Londonis ja Stockholmis (tabel 27).

**Õlle rahaline põhieksport- ja import ning ekspordi ja impordihinnad
2008.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta**

Tabel 22

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
eksport	8,33	11,13	17,26	19,26	0,48	0,50	0,45	0,48	2,0	11,6
import	8,42	9,15	12,49	16,63	0,66	0,67	0,39	0,53	4,1	33,2

Allikas: SA

**Õlle toodang, koguseline põhieksport ja import 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit**

Tabel 23

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
toodang*	100890	101740	106490	108690	2200,0	2,1
eksport	17329	22072	37983	39850	1867,4	4,9
import	12702	13629	31780	31438	-342,2	-1,1

Allikas: SA

*Statistikaamet esitas andmed 10 000 l täpsusega

**Õlle koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %**

Tabel 24

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011	2011 / 2010	2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	37983	39850	1867	100	100	
Soome	18545	17671	-874	49	44	-4
Leedu	8898	9051	153	23	23	-1
Läti	5776	5720	-56	15	14	-1
Rootsi	1758	1814	56	5	5	0
Teised	3006	5594	2588	8	14	6

Allikas: SA

**Õlle koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %**

Tabel 25

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011	2011 / 2010	2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	31780	31438	-342	100	100	
Läti	10070	11280	1210	32	36	4
Soome	7774	5963	-1811	24	19	-5
Leedu	4868	2726	-2142	15	9	-7
Venemaa	1777	2425	648	6	8	2
Holland	1323	1382	59	4	4	0
Saksamaa	1374	2160	786	4	7	3
Mehhiko	786	1255	469	2	4	2
Teised	3809	4247	438	12	14	2

Allikas: SA

Õlle** keskmised jaehinnad kauplustes
€/liiter, koos käibemaksuga (ilma pandipakendita)

Tabel 26

	november 2010	mai 2011	november 2011	Muutus ± %	
				november 2011 / mai 2011	november 2011 / november 2010
Õlu (odavam hinnaklass)*			1,21	-	-
Õlu (keskmise hinnaklass)*	1,67	1,66	1,56	-6,0%	-6,6%
Õlu (kõrgem hinnaklass)*			1,96	-	-
Õlu (kange, üle 6%)	1,83	1,84	1,76	-4,3%	-3,8%

Allikas: EKI (nov. 2010, mai 2011), TNS Emor (nov. 2011)

* EKI ei vaadelnud eraldi madalama, keskmise ning kõrgema hinnaklassiga tavakanguses õlut

Õlle jaehinnad Euroopa pealinnade supermarketites, €

Tabel 27

Detsember 2011	Õlu (hele, 4,3-4,7%, klaaspudel)
Kogus	0,5 l
Tallinn	0,86
Riia	0,70
Vilnius	0,45
Helsinki	1,45
Stockholm	1,28
Varssavi	0,49
Praha	0,81
Amsterdam	0,63
Berliin	0,54
Kopenhaagen	2,32
London	1,77

Allikas: TNS Emor

Varssavi: õlu üle 5%

Õlle aktsiis Eestis, €

Tabel 28

Alkohol	ainult aktsiis	aktsiis koos aktsiisilt
Õlu 4,6%, 0,5 l pudel	0,12	0,15
Õlu 7,0%, 0,5 l pudel	0,19	0,23

Allikas: Maksu- ja Tolliamet, TNS Emori arvutused

**Hinnavaatluses on kaardistatud järgmised tooted:

Õlu (odavam hinnaklass)	Saku Presidendi Pilsner, 4,2% alk., Walter, hele 4,2% alk.,
Õlu (keskmise hinnaklass)	Saku Originaal, A. Le Coq Premium, Aleksander
Õlu (kõrgem hinnaklass)	Carlsberg, Saku Kuld, A. Le Coq Special
Õlu (kange, üle 6%)	Saku Taurus, Saku Tume, A. Le Coq Double Bock, A. Le Coq Porter, Viru Õlu Bear Beer

Kääritatud joogid ja muu alkohol

Kääritatud joogid ja muu alkohol

Tootmine

Kui puuvilja- ja marjaveinide tootmine on 2011. a 9 kuul 2010. a sama perioodiga võrreldes pisut kasvanud (järsem kasv jääb aasta varasemasse perioodi), siis muu lahja alkoholi tootmismahud on viimastel aastatel näidanud pidevat langustrendi. Kokku toodeti Eestis 2011. a 9 kuuga lahjasid alkohoolseid jooke Statistikaameti andmetel 17,3 mln liitrit (2010. a 17,8 mln liitrit) (tabel 29).

Väliskaubandus

Väliskaubanduses vaatleb riiklik statistika eraldi kahte tooterühma – kääritatud jooke ning muud alkoholi.

Kääritatud jookide tootegrupp hõlmab siidrit ning muid kääritatud jooke (mõdu ning kääritatud jookide segud).

Muu alkohol sisaldab Kombineeritud Nomenklatuuri 2011 (Intrastat) kohaselt denatureerimata etüülalkoholi alkoholisisaldusega alla 80% mahust; piiritusjooke ja muid alkohoolseid jooke (v.a alkohoolsete preparaatide segud, mida kasutatakse jookide tootmiseks, viinamarjaveinist või viinamarjavirdest destilleeritud piiritusjoogid, viski, rumm ja muu kange alkohoolne jook, saadud kääritatud suhkrurootodetest destilleerimise teel, džinn, genever, viin, liköörid ja kordialid) – ülekaalus on tootegrupis siiski lahjad alkohoolsed joogid.

Kääritatud jookide puhul on 2011. a 9 kuul üsna märgatavat kasvu näidanud nii ekspordi- kui ka impordimahud, ekspordimahud kasv on jätkunud üsna samas tempos kui aasta varem, suurenedes ca 40% võrra; impordimaht on möödunud perioodiga võrreldes kasvanud veelgi kiiremini – enam kui pooleteistkordseks (54%).

Sarnaselt esimesele poolaastale ei ole kääritatud jookide ekspordi- ja impordihindades olulisi muutusi toimunud ning suurenenud käive tuleneb üsna otseselt kasvanud mahtudest (tabel 30–33).

Kääritatud jookide suurimaks ekspordituruks oli sarnaselt aasta varasemale Leedu, kuigi Leetu eksporditava toodangu maht ning osakaal on veidi langenud. Kasvanud on kääritatud jookide eksport teistesse lähiriikidesse: Läti, Taani, Soome (tabel 34).

Kääritatud jookide import toimub samuti suures osas lähiriikidest – suurim on sissevedu olnud Soomest ja Lätist (kummastki riigist veetakse sisse kolmandik koguimportist), seejuures on 2010. a võrreldes Läti osatähtsus Soome arvult kasvanud. Järgneb Leedu 18%-ga kogusisseveost (tabel 36).

Muu alkoholi (ülekaalus on siin lahjad segatud piiritusjoogid) puhul on import kasvamas ekspordist kiiremini (koguseliselt vastavalt ca poole ja veerandi võrra). Ekspordi rahalise käibe kasv on protsentuaalselt suurem, siin on oma osa ka tõusnud hinnal (tabel 30–33).

Olulisteks sihtriikideks muu alkoholi väljaveol on peamiselt jätkuvalt Soome ja Leedu ning uue olulise sihtriigina on 2011. a 9 kuul lisandunud Venemaa (igasse nimetatud riiki liikus enam kui veerand eksporditud muudest alkohoolsetest jookidest) (tabel 35).

Muu alkoholi impordil on olulisemateks päritoluriikideks jätkuvalt Soome ja Holland (andes vastavalt 38% ja 17% sissetoodud kogusest), väiksemat osakaalu andvate päritoluriikide ring on muu alkoholi impordil üsna lai (tabel 37).

Hinnad

Madalama hinnaklassi siidri hinnatase jätkab kasvamist – poole aasta tagusega võrreldes saab täheldada 2,1% ning aasta varasemaga võrreldes 6,5% kasvu.

Kodumaine marjavein, mis vahepeal odavnes, on aastatagusega võrreldes 1,2% võrra kallim (tabel 38).

Muude alkoholsete jookide toodang 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 29

Kogu Eesti	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
puuvilja- ja marjavein*	3100	3210	5150	5430	280,0	5,4
muud lahjad alkoholijogid (s.h. kääritatud jogid)*	19490	13310	12630	11950	-680,0	-5,4

Allikas: SA

*Statistikaamet esitas andmed 10 000 l täpsusega

Muude alkoholsete jookide rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 30

Kogu Eesti	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
kääritatud jogid	3,79	2,51	3,57	4,97	0,60	0,70	0,55	0,57	1,4	39,2
muud alkohoolsed jogid*	3,49	3,88	3,57	5,02	0,72	0,90	0,91	1,01	1,4	40,6

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberavutused on teostatud 5% alkoholile

Muude alkoholsete jookide rahaline põhiimport ning impordihinnad 2008.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 31

Kogu Eesti	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
kääritatud jogid	5,96	5,71	7,41	11,49	0,88	0,85	0,73	0,72	4,1	54,9
muud alkohoolsed jogid*	9,71	8,49	8,13	12,13	0,70	0,62	0,68	0,66	4,0	49,2

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberavutused on teostatud 5% alkoholile

Muude alkoholsete jookide koguseline põhieksport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 32

Kogu Eesti	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
kääritatud joogid	6313	3578	6504	8687	2182,6	33,6
muud alkohoolsed joogid*	4827	4313	3940	4981	1041,1	26,4

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberavutused on teostatud 5% alkoholile

Muude alkoholsete jookide koguseline põhiimport 2008.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit

Tabel 33

Kogu Eesti	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
kääritatud joogid	6762	6736	10206	16064	5858,4	57,4
muud alkohoolsed joogid*	13833	13611	11925	18411	6485,7	54,4

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberavutused on teostatud 5% alkoholile

Kääritatud jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 34

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	6504	8687	2183	100	100	
Leedu	3285	2814	-471	51	32	-18
Soome	1173	1571	398	18	18	0
Taani	757	1799	1042	12	21	9
Läti	786	2103	1317	12	24	12
Saksamaa	312	62	-250	5	1	-4
Teised	191	338	147	3	4	1

Allikas: SA

Muude alkoholsete jookide koguseline põhieksport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

Tabel 35

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	3940	4981	1041	100	100	
Soome	1264	1406	142	32	28	-4
Läti	931	1292	361	24	26	2
Ukraina	613	0	-613	16	0	-16
Leedu	512	566	54	13	11	-2
Venemaa	200	1278	1078	5	26	21
Teised	420	438	18	11	9	-2

Allikas: SA

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholisisalduses, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberarvutatud on teostatud 5% alkoholile

Kääritatud jookide koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 36

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	10206	16064	5858	100	100	
Soome	4286	5231	945	42	33	-9
Leedu	2019	2496	477	20	16	-4
Rootsi	768	1511	743	8	9	2
Läti	1862	5265	3403	18	33	15
Saksamaa	372	417	45	4	3	-1
Teised	899	1145	246	9	7	-2

Allikas: SA

**Muude alkoholsete jookide koguseline põhiimport riigiti
2010.-2011. aasta üheksal kuul**
kogus, tuh liitrit 100%-lise alkoholina; osakaal, %

Tabel 37

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011	2011 / 2010	2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	11925	18411	6486	100	100	
Soome	5402	6918	1516	45	38	-8
Holland	1825	3058	1233	15	17	1
Saksamaa	307	1472	1165	3	8	5
Ühendkuningriigid		596		0	3	3
Hispaania		1118		0	6	6
Prantsusmaa	682	402	-280	6	2	-4
Leedu	925	1338	413	8	7	0
Mehhiko	600	876	276	5	5	0
Läti	461	282	-179	4	2	-2
Teised	1723	2350	627	14	13	-2

* SA andmed on 2011. a. 100%-lises alkoholis, KN 2011 (Intrastat) kood 220890
ümberavutused on teostatud 5% alkoholile

Siidri ja marjaveinide** keskmised jaehinnad kauplustes
€/liiter, koos käibemaksuga (ilma pandipakendita)

Tabel 38

	november 2010	mai 2011	november 2011	Muutus ± %	
				november 2011 / mai 2011	november 2011 / november 2010
Siider (madalam hinnaklass)*	1,68	1,75	1,79	2,1%	6,5%
Siider (kõrgem hinnaklass)*			2,60		
Marjavein 11-14%	5,85	5,68	5,92	4,2%	1,2%

Allikas: EKI (nov. 2010, mai 2011), TNS Emor (nov. 2011)

* EKI ei vaadelnud eraldi madalama ning kõrgema hinnaklassiga siidrit

Siidri ja marjaveini aktsiis Eestis, €

Tabel 39

Alkohol	ainult aktsiis	aktsiis koos aktsiisilt makstava käibemaksuga
Siider 4,6%, 1,5 l pudel	0,48	0,57
Marjavein, 0,5 l pudel	0,37	0,44

Allikas: Maksu- ja Tolliamet, TNS Emori arvutused

**Hinnavaatluses on kaardistatud järgmised tooted:

Siider (madalam hinnaklass)* A. Le Coq Fizz, 4,7% alk. (1,5l plastpudel), Saku Kiss, 4,5% alk. (1,5l plastpudel)

Siider (kõrgem hinnaklass)* Somersby, 4,7% alk. (0,33l klaaspudel)

Marjavein Põltsamaa Punane, 14% alk., Põltsamaa Tõmmu, 14% alk., Põltsamaa Kuldne, 14% alk.

Veinid

Veinid

Väliskaubandus

Viinamarjaveini ja vermuti põhieksport rahalises väljenduses oli 2011. a kuue kuu seisuga suurenenud, kuid üheksa kuu seisuga on tulemus jäänud 2010. aasta üheksa kuu tulemusele pisut alla. Impordi käive on mõlemas tooterühmas jätkanud tõusu (kasv kümnendikust veidi suurem) (tabel 40–41).

Ekspordikogused nii viinamarjaveinil kui ka vermutil on jäänud eelmise aasta üheksa kuu tasemele alla, kuigi kuue kuu seisuga 2010. aasta tulemusi edestati. Veini eksporditi 3,2 miljonit liitrit ning võrdluses eelmise perioodiga on langus 4,3%. Import küündib ligi 15,5 miljoni liitrini ja tõus on olnud 7,8%. Vermuti koguseline sisse- ja väljavedu on veini mahtudest ligi 30 korda väiksem, seejuures on eksport olnud aastatagusega võrreldes languses, import ligi kümnendiku võrra kasvanud (tabel 42–43).

Veini importimise osakaal on suurim Hispaaniast, ca veerand sisseveetud veinist tuleb sealt. Suhteliselt ühtlase tasemega on järgnemas Itaalia, Prantsusmaa ja Tšiili veinid. Veini sisseveol päritoluriikide osakaaludes aasta varasemaga võrreldes olulisi nihkeid ei ole. Vermuti puhul tuleb toode ligi 90% ulatuses kas Itaaliast, Hispaaniast või Saksamaalt. Peamiste päritoluriikide osakaalud on jäänud käesoleva aasta kuue kuu seisuga võrreldes üsna stabiilseks (tabel 44–45).

Viinamarjaveini ja vermuti rahaline põhieksport ning ekspordihinnad 2010.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 40

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
viinamarjavein	9,50	10,07	10,13	9,97	3,69	3,36	3,03	3,11	-0,2	-1,5
vermut	0,07	0,14	0,16	0,15	1,74	1,18	1,08	1,31	0,0	-4,2

Allikas: SA

Viinamarjaveini ja vermuti rahaline põhiimport ning impordihinnad 2010.-2011. aasta üheksal kuul käive mln €, hind €/l, käibemaksuta

Tabel 41

	Käive mln €				Hind €/l				kahe viimase perioodi käibe muutus	
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	± mln €	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
viinamarjavein	33,22	29,34	32,81	36,36	2,65	2,39	2,29	2,35	3,6	10,8
vermut	0,97	0,70	0,87	0,97	2,29	1,78	1,84	1,87	0,1	11,9
Allikas: SA										

Viinamarjaveini ja vermuti koguseline põhieksport 2010.-2011. aasta üheksal kuul kogus, tuh liitrit

Tabel 42

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
viinamarjavein	2576	2999	3347	3203	-143,7	-4,3
vermut	41	117	147	117	-29,7	-20,2

Allikas: SA

Viinamarjaveini ja vermuti koguseline põhiimport 2010.-2011. aasta üheksal kuul kogus, tuh liitrit

Tabel 43

	Kogus, tuh liitrit				kahe viimase perioodi muutus	
	2008	2009	2010	2011	tuh liitrit	± %
	9 kuud	9 kuud	9 kuud	9 kuud		
viinamarjavein	12537	12263	14345	15457	1111,8	7,8
vermut	425	391	475	521	46,0	9,7

Allikas: SA

Viinamarjaveini koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 44

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	14345	15457	1112	100	100	
Hispaania	3188	3693	505	22	24	2
Tšiili	2098	2034	-64	15	13	-1
Prantsusmaa	1681	1952	271	12	13	1
Itaalia	1607	2087	480	11	14	2
Lõuna-Aafrika Vabariik	965	897	-68	7	6	-1
Ungari	771	898	127	5	6	0
Rumeenia	585	492	-93	4	3	-1
Austraalia	555	551	-4	4	4	0
Teised	2894	2853	-41	20	18	-2

Allikas: SA

Vermuti koguseline põhiimport riigiti 2010.-2011. aasta üheksal kuul
kogus, tuh liitrit; osakaal, %

Tabel 45

	tuh liitrit		Muutus	Osakaal, %		riikide osakaalu muutus
	2010	2011		2010	2011	
	9 kuud	9 kuud	2011 / 2010 liitrit	9 kuud	9 kuud	± %
KOKKU	475	521	46	100	100	
Itaalia	174	189	15	37	36	0
Hispaania	148	141	-7	31	27	-4
Saksamaa	70	130	60	15	25	10
Poola	34	3	-31	7	1	-7
Teised	49	58	9	10	11	1

Allikas: SA